

บทที่ 5

สรุปแนวทางในการพัฒนา และข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาช่องทางจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ด้วยระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์จากเกลือปลา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เชาวรูปช้าง (บ้านบางदान) ตำบลเชาวรูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปแนวทางในการพัฒนาช่องทางจัดจำหน่ายด้วยระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเชาวรูปช้าง (บ้านบางदान)

5.1.1 ทางกลุ่มควรเพิ่มศักยภาพการตลาดในส่วนประสมทางการตลาดเสียก่อน โดยเฉพาะการเพิ่มปริมาณผลผลิตให้มีเพียงพอต่อความต้องการ การพัฒนาความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนต้องพัฒนาให้เป็นผู้นำทางการตลาดด้านราคาในสินค้าประเภทเดียวกัน และต้องเพิ่มช่องทางทางการจัดจำหน่ายสินค้าให้มีมากพอที่จะรองรับปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้น รวมถึงการนำเอากลยุทธ์ทางการสื่อสารทางการตลาดมาใช้ให้เกิดประโยชน์

5.1.2 ในด้านแรงงานการผลิต ควรจัดการอบรมถ่ายทอดความรู้ในกระบวนการผลิตสินค้าของทางธุรกิจชุมชนให้กับสมาชิกในชุมชน เพื่อเพิ่มจำนวนแรงงานที่สามารถผลิตสินค้าได้เพิ่มขึ้น

5.1.3 สร้างเครือข่ายธุรกิจชุมชนระหว่างธุรกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าประเภทเดียวกัน เพื่อเป็นอำนาจต่อรองในการซื้อวัตถุดิบ จากผู้ขายวัตถุดิบ และทำให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศกันระหว่างกลุ่ม ทำให้กำลังการผลิตเพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า หากมีการสั่งซื้อสินค้าในจำนวนมาก

5.1.4 ถ้าหากต้องการพัฒนาช่องทางทางการจัดจำหน่ายสินค้าด้วยระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ทางกลุ่มแม่บ้านจะรู้จักวิธีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต และรูปแบบของเว็บไซต์ นอกจากนั้นทางกลุ่มธุรกิจชุมชนจำเป็นต้องทำการฝึกอบรมเรื่องของคอมพิวเตอร์ให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม หรือจัดหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการเรื่องพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ มาเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่ม หรือเป็นที่ปรึกษาสำหรับกลุ่มธุรกิจชุมชน

5.1.5 ในการพัฒนาระบบพาณิชย์ของกลุ่มธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนถาวรนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลเชาวรูปช้าง หรือหน่วยงานของส่วนราชการและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการดำเนินงานของทางกลุ่มธุรกิจชุมชน

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะต่อกลุ่มผลิตภัณฑ์จากเกลือปลา แม่บ้านเกษตรกรเขารูปช้าง (บ้านบางदान)

1) ในเบื้องต้นทางกลุ่มควรอาศัยช่องทางการจัดจำหน่ายบนเว็บไซต์ที่ทางหน่วยราชการให้บริการไปก่อน เพื่อลดต้นทุนทางการพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และเมื่อทางกลุ่มมีศักยภาพทางการตลาดพร้อมแล้ว จึงค่อยพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายบนเว็บไซต์ให้เป็นของตนเอง

2) ควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกับชุมชน ให้มีความตระหนักรู้และมีทัศนคติว่ากลุ่มเป็นส่วนหนึ่งและเป็นความภาคภูมิใจของชุมชน เพื่อที่จะได้สร้างสมาชิกเครือข่ายของกลุ่มให้มากขึ้น และได้รับการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มจากชุมชน

3) ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาถ่ายทอดให้กับคนรุ่นหลัง หรือนำภูมิปัญญาชาวบ้านเข้ามีส่วนร่วมกับโรงเรียน สถานศึกษา โดยการจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น เพื่ออนุรักษ์และปลูกฝังให้เยาวชนรุ่นหลังมีสำนึกรักบ้านเกิดและเรียนรู้ชุมชนของตัวเอง

5.2.2 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาสามารถเป็นสื่อกลางในการให้ความรู้ เช่น การจัดสถานที่การฝึกอบรม ตลอดจนการติดตามผลจากการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2) จังหวัด และพัฒนาชุมชนจังหวัด ควรให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนให้กลุ่มธุรกิจชุมชนมีช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กว้างขึ้น เพื่อที่จะช่วยให้ผลิตภัณฑ์มีชื่อเสียงและสามารถสร้างรายได้ให้เพิ่มขึ้น เป็นกลุ่มที่พัฒนาอย่างยั่งยืน

3) หน่วยงานของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือคนในชุมชนควรที่จะให้ความสนใจเกี่ยวกับการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาเพิ่มมูลค่า เพื่อที่จะให้เป็นเอกลักษณ์และเพื่อเสริมสร้างให้คนในชุมชนมีรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพหลัก